

Vijf operaties en twintig chirurgen

Het duurde vorig jaar wel lang voordat Vadertje Staat en Moeder Land weer een kabinetje kregen. Beiden waren er slecht aan toe. Vader Staat leed aan een zware vorm van overbelasting, zodat alle ideeën maar in zijn hoofd bleven rondtollen. Besluiten nam hij niet meer, en zijn bewegingen oogden star en traag. Moeder Land had de nulgroei, een ziekte waarvan zij de naam niet kende en dus erger vermoedde. Ook al zag zij er nog goed uit, talloze harer onderdelen kwamen niet aan functioneren toe. De nog werkende echter werden bijkans over de kop gedraaid. Staat en Land verwachtten dus veel van hun nieuwe kabinet, dat de naam Lubbers kreeg.

Tijdens het baren hadden vijf feeën rond het kraambed gestaan, de Vijf Operaties. Eén fee was heel oud, ook al kan je dat bij een fee niet zien, en heette Decentralisatie. Ze was reeds bij de geboorte van vele kabinetten waargenomen, maar haar zegeningen beklifden niet. Woorden, slechts woorden, bracht zij voort. Zij kreeg altijd het voordeel van de twijfel, hetgeen een nadeel is. Fee nummer twee was ook een vertrouwd gezicht. Zij wijzigde slechts haar naam bij elk nieuw kabinetje. Vorige keer noemde zij zich Bestek, nu heette ze Heroverweging. Een mager en hard gezicht, alsmede een uitbijlen, messen en zagen bestaande uitrusting deden weinig vrolijks verwachten. De derde fee van de familie Operaties deed haar naam eer aan: zij heette gewoon Twee-procent-operatie. Een rechtlijnige tante, die slechts één zin tot haar vocabularium kon rekenen: „min 2%, 2% moet weg”.

Fee Privatisering en Fee Deregulering waren nog vrij jong en spraken met een sterk Amerikaans accent. In spijkerbroek en T-shirt gehuld, brui-

send van daadkracht, zouden zij zeker de positieve krachten in het kabinet opwekken. Fee Privatisering zou de Staat ontlasten door allerlei staatswerk weer in de markt terug te duwen. Fee Deregulering zou Moeder Land oppeppen via regelvernie-tiging.

En ja hoor. Naarmate het kabinetje uitgroeide tot het kabinet-Lubbers, pakte het Staat en Land voortvarend aan om overbelasting en nulgroei te bestrijden. Ook al was het kabinet onkundig van de vijf feeën, haar invloed op zijn beleid bleek overduidelijk. Wij moeten ons probleem met de vijf operaties te lijf, bedacht het kabinet. Decentralisatie, dat was mooi, maar ook erg moeilijk en de meeste kabinetsleden baden om kracht op zondag, maar verdrongen decentralisatie door de week. De Heroverwegingsoperatie bleek een nare: hakken, snijden, rooien in allerlei mooie voorzieningen van Vader Staat werden op het programma gezet. Daarnaast moesten de kabinetsleden 2% van hun mensen op straat zetten. Dit om de werkloosheid te bestrijden, zoals dat in een sprookje kan gaan. De vierde operatie beoogde staatstaken door ondernemers te laten overnemen, omdat die nu eenmaal doelmatiger werken en beter kunnen rekenen dan Vader Staat, die al jaren een ernstig ontstoken financieringstekort had. Dereguleren, ten slotte, werd met het meeste elan aangepakt: wetten die jaren van voorbereiding hadden gekost, werden in het archief ge-

E. L. Berg

stopt, allerlei regels op hun overbodigheid onderzocht, alle verkeerslichten op oranje knipperen gezet.

Nu, u begrijpt dat het gonsde van de activiteiten. Maar hoe zouden Vader Staat en Moeder Land er na die vijf operaties uitzien? Dat wist niemand. Er waren wel twintig chirurgen tegelijk aan de gang, geholpen door assistenten, verpleegsters en narcotiseurs. Terwijl de operatie Heroverweging van hoofdchirurg Ruding bij alle andere operaties miljarden weghaalde, probeerde zijn collega Rietkerk taken te decentraliseren. Dat leidde dan vaak tot ernstige verminkingen bij Moeder Land, maar Vader Staat voelde zich iets ontlast. Omdat het kabinet in het hoofd van Vader Staat woonde, merkte het vooral dat laatste. De deregulering werd geleid door chirurg Korthals Altes, maar ook Winsemius, Brokx en anderen sneden er op los. Brinkman van WelVolCul dreef zelfs een gehele kaderwet af, terwijl Moeder Land daar jaren op gewacht had. Hoe zou het nu met ons welzijn gaan? Wat nog overbleef moest toch wel centraal verdeeld, dat is toch logisch? Met schaarse zaken spring je zuinig om en die verdeel je zelf.

Operatie Decentralisatie mislukt? Operatie Deregulering gefrustreerd door nieuwe regels? Wordt de narigheid geprivatiseerd? Pas na jaren, als de narcose is uitgewerkt, het verband er af mag, zullen we zien hoe de twintig chirurgen de vijf operaties voltooiden. Vadertje Staat en Moeder Land zijn in elk geval verzekerd. Van onze deelneming.